

تاریخ: ۱۳۹۰/۰۳/۲۲
شماره: ۲۰/۲۲/۳۳۲۲۱
پست:

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور
استانداری اصفهان

۱۳۹۰/۰۳/۲۵
۴۹۲۴

سال جهاد اقتصادی نوید بخش سعادت و پیشرفت

به: فرماندار محترم شهرستان
از: دفتر امور اجتماعی
موضوع: کمیته حقوق شهروندی
باسام

پس از امداد فدا و درود و صلوات بر محمد و آل محمد، احتراماً پرو نامه شماره ۲۰/۲۲/۲۸۹۴۲ مورخ ۹۰/۲/۱۰ در خصوص دستور کار کمیته شهروندی پیوست یک جلد برنامه راهبردی کمیته جامعه ایمن که توسط دانشگاه علوم پزشکی تدوین گردیده جهت طرح در کمیته شهروندی و ستاد صیانت از حریم امنیت عمومی ارسال می گردد

سید حسین قریشی
رئیس دفتر امور اجتماعی

۲-
۳-
۴-
۵-
۶-
۷-
۸-
۹-
۱۰-
۱۱-
۱۲-
۱۳-
۱۴-
۱۵-
۱۶-
۱۷-
۱۸-
۱۹-
۲۰-
۲۱-
۲۲-
۲۳-
۲۴-
۲۵-
۲۶-
۲۷-
۲۸-
۲۹-
۳۰-
۳۱-
۳۲-
۳۳-
۳۴-
۳۵-
۳۶-
۳۷-
۳۸-
۳۹-
۴۰-
۴۱-
۴۲-
۴۳-
۴۴-
۴۵-
۴۶-
۴۷-
۴۸-
۴۹-
۵۰-
۵۱-
۵۲-
۵۳-
۵۴-
۵۵-
۵۶-
۵۷-
۵۸-
۵۹-
۶۰-
۶۱-
۶۲-
۶۳-
۶۴-
۶۵-
۶۶-
۶۷-
۶۸-
۶۹-
۷۰-
۷۱-
۷۲-
۷۳-
۷۴-
۷۵-
۷۶-
۷۷-
۷۸-
۷۹-
۸۰-
۸۱-
۸۲-
۸۳-
۸۴-
۸۵-
۸۶-
۸۷-
۸۸-
۸۹-
۹۰-
۹۱-
۹۲-
۹۳-
۹۴-
۹۵-
۹۶-
۹۷-
۹۸-
۹۹-
۱۰۰-

رونوشتد
دفتر امور اجتماعی

۹۰/۳/۲۵

اهداف برنامه پیشگیری از حوادث (در قالب جامعه ایمن)

هدف کلی : پیشگیری از سوانح و حوادث و بهبود شرایط ایمنی

اهداف اختصاصی :

۱- کاهش وقوع سوانح و حوادث (میزان بروز)

۲- کاهش میزان مرگ و میر ناشی از سوانح و حوادث

۳- کاهش میزان معلولیتها و زیان های ناشی از سوانح و حوادث

هدف کاربردی :

افزایش سطح ایمنی جامعه به منظور ارتقاء سطح سلامت جامعه از طریق کاهش میزان خسارات مالی و جانی ناشی از حوادث

استراتژیها

۱- جلب همکاریهای درو نبخشی و بین بخشی

۲- ارتقاء سطح آگاهی مردم

۳- جلب مشارکت مردم

۴- جمع آوری اطلاعات لازم و انجام مداخلات

۵- پژوهش در مورد اولویت حوادث

۶- پایش و نظارت

۷- ارزشیابی

استراتژی اول : تعیین میزان و نوع همکاری هر یک از ارگان ها در قبال حوادث

فعالیتها :

۱- تشکیل کمیته استانی جامعه ایمن

۲- تشکیل کمیته جامعه ایمن دانشگاه

استراتژی دوم : آشنا کردن مسئولین سیاسی - اجتماعی شهرستان به اهمیت پیشگیری از سوانح و حوادث

فعالیتها :

۱- برگزاری سمینار

۲- آموزش از طریق رسانه ها :

- تهیه پوستر و پمفلت تهیه جزوات آموزشی

- برنامه های صدا و سیما

استراتژی سوم: جلب همکاری درون بخشی و بین بخشی

فعالیتها :

۱- برگزاری نشست هایی با سازمانهای ذیربط :

- تشکیل جلسات مستمر فصلی - تهیه دستور کار جلسات

۲- مشخص کردن وظایف هر نهاد

۳- یافتن نقاط مشترک در وظایف هر ارگان و پرهیز از کارهای موازی :

- - برگزاری جلسات
- - نگارش وظایف ارگان ها توسط هر ارگان
- - بررسی وظایف هر ارگان

۴- جمع آوری داده های ناشی از سوانح و حوادث

استراتژی چهارم: بهره گیری از تجارب شهرستانهای مجری برنامه برای توسعه جامعه ایمن در سایر شهرستانها

فعالیتها :

۱- هماهنگی جهت بازدید شهرستانهای دلوطلب از شهرستانهای مجری

۲- استفاده از تجارب کارشناسان شهرستانهای مجری در نظارتها و بازدیدها

۳- تشکیل جلسات منطقه ای با محوریت شهرستانهای لنجان ، گلپایگان و خمینی شهر

با توجه باینکه کلیه مناخلات در قالب برنامه جامعه ایمن مبتنی بر مشارکت کلیه سازمانها و نهاد و مردم با محوریت بالاترین مقام محلی است لذا هزینه های مناخلات بر اساس وظایف و تکالیف سازمانی و نوع و نحوه مشارکت مردم و سازمان ها و نهادها مشخص می گردد از جمله بوجه های عمرانی ، فرهنگی ، حمل و نقل شهری شهرداریها - راه و نربری - حمل و نقل پایانه ها - نیروی انتظامی و...

نرزیایی برنامه با بهره گیری از اطلاعات مربوط به:

نظام ثبت حوادث ، نظام ثبت مرگ و میر ، پزشکی قانونی ، ثبت احوال ، پلیس راهور ، مدیریت حوادث و فوریتهای پزشکی در استان میسر می باشد.

پیشنهادهای اجرایی برنامه پیشگیری از سوانح و حوادث

استاندارد

- ۱ - صدور ابلاغ برای فرمانداران به عنوان مسوول کمیته جامعه ایمن شهرستانها
- ۲ - ملزم نمودن کلیه شهرستانها جهت تشکیل کمیته مذکور با ریاست فرماندار و عضویت ادارات مربوط و تشکیل دبیرخانه کمیته جامعه ایمن استان جهت گردآوری داده های مرتبط با سوانح و حوادث و تحلیل وضعیت سال ۱۳۸۹ بعنوان سال پایه و اعلام گزارش ماهیانه از سال ۱۳۹۰ به دبیرخانه شورای سلامت استان در خصوص پیشرفت کار یا موانع احتمالی
- ۳ - حمایت از پیشنهادات در زمینه ایجاد سمن هایی در جهت پیشگیری از حوادث
- ۴ - برنامه ریزی به منظور بازدید اعضای کمیته استانی جامعه ایمن به صورت تیمی از شهرستانهای مجری برنامه
- ۵ - طرح برنامه جامعه ایمن در کارگروههای ذیربط و تصویب اجرای آن در شورای برنامه ریزی استان
- ۶ - ملزم نمودن سازمانهای پزشکی قانونی ، ثبت احوال ، نیروی انتظامی ، هلال احمر ، آتش نشانی ، فوریتهای پزشکی ، مراکز تابعه دانشگاه علوم پزشکی ، بیمه های مرتبط ، اداره کار و... به ارسال داده های مربوط سوانح و حوادث به دبیرخانه کمیته جامعه ایمن استان

دانشگاه علوم پزشکی

- ۱ - سیاستگذاری و همکاری در اجرای برنامه های آموزشی پیشگیری از سوانح و حوادث با مشارکت سایر سازمانهای مرتبط
- ۲ - تشکیل دبیرخانه جامعه ایمن در مرکز بهداشت استان و اعمال برنامه ریزی ، اجرا ، پایش و ارزشیابی فعالیتهای انجام شده در ارتباط با پیشگیری از سوانح و حوادث در سطح استان
- ۳ - تشکیل کمیته ثبت و جمع آوری آمار مصدومین حوادث با هماهنگی معاونت درمان، مدیریت حوادث و فوریتهای پزشکی ، معاونت بهداشت ، دارو و غذا و مدیریت آمار دانشگاه و سایر واحدهای مربوطه
- ۴ - اجرای پروژه شهر سالم با همکاری شهرداریها و سایر ارگانهای مرتبط در راستای دستورالعمل های وزارتی
- ۵ - افزایش پایگاههای امداد رسانی و معرفی آنها به مردم و ایجاد پست های موقت در روزهای ویژه
- ۶ - بهبود روند ارائه خدمات درمانی در اورژانسها

نیروی انتظامی (پلیس راه / راهنمایی و رانندگی)

- ۱ - تقویت برنامه های آموزشی مرتبط با پیشگیری از حوادث رانندگی و افزایش ایمنی برای پرسنل نیروی انتظامی
- ۲ - ارتقای کیفیت و استاندارد سازی شیوه ها و ابزارهای کنترل ایمنی و پیشگیری از حوادث ترافیکی و رانندگی
- ۳ - استفاده از ابزار تشویق در ترویج توسعه فرهنگ صحیح ترافیکی
- ۴ - اعمال قانون مقررات راهنمایی و رانندگی بویژه برای موتور سیکلت سواران

اداره کل راه و ترابری

- ۱ - ارائه نقشه آخرین وضعیت راههای استان با مشخصات مورد نیاز کمیته جامعه ایمن (نقاط حادثه خیز ، جاده های کوهستانی ، وضعیت تردد و محل استقرار راهداریها و ...)
- ۲ - ارتقای کمی و کیفی و استانداردسازی شاخصهای راهسازی ، نصب علائم ، حفظ و نگهداری راهها و احداث جاده های جدید
- ۳ - اعلام اولویت های نقاط حادثه خیز راههای استان و ارائه راه حل های اجرایی برای رفع آنها

شهرداری

- ۱ - اعمال ضوابط و مقررات منطبق بر اصول ایمنی در درون شهرها و مبادی ورودی شامل (محدودیت عبور ، استفاده از ابزارهای ایمنی مثل: چراغ راهنمایی - احداث پل های ویژه عابرین - نصب علائم هشداردهنده - شناخت نقاط حادثه خیز و.....)
- ۲ - تدوین و اجرای استانداردهای لازم در زمینه احداث پارکها و فضاهای بازی و اماکن عمومی با همکاری موسسه استاندارد
- ۳ - برنامه ریزی در جهت پیش بینی و احداث لاین ویژه موتورسواران و دوچرخه سواران در سطح شهر
- ۴ - افزایش پایگاههای آتشنشانی در سطح شهر
- ۵ - تقویت در نظارت بر رعایت استانداردهای ایمنی در سیستمهای مورد استفاده در منازل (گاز ، برق ، آب ، فاضلاب و.....)
- ۶ - مشارکت دادن شهرداری مناطق ، فرهنگسراها و کانون های سلامت محله در اجرای برنامه جامعه ایمن

آموزش و پرورش

- ۱ - آموزش عمومی برای کلیه مدیران ، مربیان و دانش آموزان در زمینه پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی
- ۲ - اعمال مقررات ویژه و رعایت ایمنی با هماهنگی راهنمایی و رانندگی در سرویسهای مدارس
- ۳ - اعمال کلیه ضوابط استاندارد در هنگام احداث و بهره برداری مدارس دولتی و غیردولتی (مانند : احداث مدارس در مناطق غیر حادثه خیز، دوربودن از بزرگراهها ، تغییر درب مدارس از خیابانهای اصلی به خیابانهای فرعی یا کوچه ها، احداث پل روگذر و یا زیرگذر و.....) با همکاری مسکن و شهرسازی
- ۴ - مشارکت در توسعه فرهنگ ایمنی با بهره گیری از جلسات انجمن های اولیاء مدارس و ...

جهاد کشاورزی

- ۱ - آموزش کلیه کشاورزان و دامداران در خصوص مسائل پیشگیری از حوادث و رعایت اصول ایمنی و استفاده از تجهیزات ایمنی

۲- تسريع جهت بيمه نمودن اتومبيل ها و پرداخت حق بيمه ها

پزشكي قانوني

۱- ثبت دقيق آمار مرگ و مير با ذكر علت فوت (حادثه) به تفكيك شهرستان (منطقه) ، سن ، جنس ، مكان حادثه و تاريخ حادثه و ارائه به دبيرانه پيشگيري از حوادث

۲- ثبت دقيق آمار مصدومين با ذكر علت مصدوميت (حادثه) به تفكيك شهرستان (منطقه) ، سن ، جنس ، مكان حادثه و تاريخ حادثه و ارائه به دبيرانه پيشگيري از حوادث

بهریستی

۱- آموزش در امر پيشگيري از حوادث و معلوليتهاي ناشي از آن در افراد و واحدهاي تحت پوشش

۲- استفاده از تجهيزات دراي استاندارد و ايمني لازم در مهد كودك ها و خانه هاي سالمندان و تقويت نظارت بر آنها

اداره استاندارد

۱- نظارت دقيق بر امر استاندارد وسايل با در نظر گرفتن افزايش ايمني و منطبق بر مسائل روز آمد

۲- آموزش عمومي مردم در جهت تهيه وسايل استاندارد و آشتايي مردم با اصول ايمني و استاندارد كالاها

۳- تعيين و تدوين استانداردهاي ايمني كه در جامعه وجود ندارد و ارتقاي استانداردهاي موجود

كار و امور اجتماعي

۱- جمع آوري و ارائه آمار حوادث ناشي از كار

۲- بررسي علل حوادث كار و تحقيق در مورد علل حوادث ناشي از كار ، زمان آنها (شب كاري) روز كاري (اول هفته يا آخر هفته) يا بازنگري آئين نامه كارهاي سخت و زيان آور

۳- ملزم نمودن كارفرمايان كلييه واحدهاي تحت پوشش به رعايت اصول ايمني در محيطهاي كاري

مسكن و شهرسازي

۱- نظارت بر رعايت دقيق ضوابط ايمني موجود در دستورالعمل هاي احداث ساختمانها و مجتمع هاي مسكوني و اداري با همكاري

הנהגות אלו הן:

1 - הנהגות אלו הן (.....) , , , (, , ,)

2 - הנהגות אלו הן (, , ,)

הנהגות אלו הן (, , ,)

3 - הנהגות אלו הן (, , ,)

4 - הנהגות אלו הן (, , ,)

5 - הנהגות אלו הן (, , ,)

6 - הנהגות אלו הן (, , ,)

הנהגות אלו הן (, , ,)

7 - הנהגות אלו הן (, , ,)

הנהגות אלו הן (, , ,)

8 - הנהגות אלו הן (, , ,)

9 - הנהגות אלו הן (, , ,)

הנהגות אלו הן (, , ,)

הנהגות אלו הן (, , ,)

راهنمای جامعه ایمن

تعریف جامعه ایمن

بنیاد جوامع ایمن در پی کمک به آقای حس آگاهی، تفاهم، حمایت و راهبری مردمی است که در یکجا گرد هم آمده تا بتوانند برنامه های تاثیر گذار اجتماعی را به نحوی اجرا کنند که دیگر مشکلی به نام آسیب وجود نداشته باشد. جامعه ایمن، جامعه ایست مبتنی بر پیشگیری از حوادث که متکی به مشارکت مردم و دخالت مسئولین محلی و همکاریهای بین بخشی می باشد. در این مدل اهداف و شاخصهایی منظور شده که با رسیدن به آنها جامعه مورد نظر ایجاد میشود و میتوان به شبکه جهانی جامعه ایمن پیوست. جامعه ایمن طوری طراحی شده است که یک تیم متشکل از نمایندگان تمامی دستگاههای مسئول در سطح یک شهرستان با همفکری و همکاری نزدیک و با جلب مشارکت مردم، مسئول تامین حفظ ایمنی جمعیت تحت پوشش خود خواهند بود، و جامعه ای ایجاد خواهند نمود که سوانح و حوادث در آن به صفر برسد. پس هدف از ایجاد چنین جامعه ای به حداقل یا حتی به صفر رساندن سوانح و حوادث و آسیب هاست. اولین اقدام با ارزش برای ایجاد یک جامعه ایمن برقراری ارتباط زمینه ای در جامعه و چگونگی میزان مداخلات، سازمانها و ارگانهای دیگر است. آغاز تامین ایمنی در جوامع با بکاربردن روشهای تعلیم و تربیت و تغییرات محیطی است که با اجرای قانون همراه است.

شاخص های یک جامعه ایمن:

- ۱ - ایجاد تشکیلاتی بر اساس مشارکت و همکاری بین بخشی که هر کدام از بخشها مسئولیت جامعه ایمن را در حوزه مسئولیت خود قبول کند
- ۲ - وجود برنامه های مستمر و دراز مدت که هر دو جنس، تمامی سنین و محیط با همه شرایط را تحت پوشش قرار دهد.
- ۳ - وجود برنامه هایی که هدفش ارتقاء ایمنی گروههای در معرض خطر بالا، داوطلبین و محیط باشد.
- ۴ - داشتن برنامه هایی که تعداد موارد و علتهای مصدومیت را ثبت و مستند سازی کند.
- ۵ - وجود یک نظام ارزشیابی جهت بررسی و ارزیابی برنامه ها، مراحل آنها و تاثیر تغییراتی که انجام شده است.
- ۶ - شرکت مداوم و به موقع در شبکه بین امللی جامعه ایمن

تاریخچه جهانی شکل گیری جامعه ایمن

مفهوم جامعه ایمن بطور رسمی در اولین کنفرانس جهانی جلوگیری از حوادث و آسیبهها در سپتامبر ۱۹۸۹ در استهکلم سوئد بوجود آمد. در این کنفرانس بیانیه ای برای جامعه ایمن بدست آمد مبنی بر اینکه « تمامی افراد بشر باید از ایمنی و تندرستی یکسانی برخوردار باشند » این بیانیه یک اصل با استراتژی « سلامتی برای همه » برای برنامه های سازمان جهانی بهداشت در جلوگیری از حوادث و کنترل آسیب ها شد. فالدکوبینگ سوئد از اولین جوامعی بود که در سال ۱۹۷۵ برای همه سنین و همه موقعیت ها به کنترل آسیب ها دسترسی پیدا کرد. این دسترسی با یک سازمان و روش جدیدی انجام نشد بلکه نتیجه همکاریها، کوشش های سازمان های موجود و انجمن های خیریه در آن جامعه بود. کاری که در این شهر انجام شد به این شکل بود که ابتدا برنامه ثبت آسیب در شهر آغاز و ادامه یافت. طی سه سال فعالیت مربوط به جامعه ایمن ۲۷٪ آسیب ها و حوادث ناشی از کار، خانه و ترافیک کاهش یافت. این شهر ۱۳ سال بعد از شروع برنامه ثبت حوادث توسط سازمان جهانی بهداشت بعنوان جامعه ایمن معرفی شد. در حال حاضر حدود ۱۲۰ شهر یا شهرستان از سراسر دنیا عضو شبکه جهانی جامعه

تاریخچه شکل گیری جامعه ایمن در ایران

در ایران نخستین علت بار بیماریها و دومین علت مرگ و میر سوانح و حوادث میباشد. از طرف دیگر ایران از کشورهای مهم بلا خیز منطقه است. لذا پیشگیری از وقوع حوادث، مدیریت حوادث و کاهش خطرات آن از ضروریات جامعه امروز می باشد. الگوی پیشگیری از حوادث در قالب برنامه جامعه ایمن بعنوان الگویی مبتنی بر همکاری بین بخشی و مشارکت کلیه بخش های توسعه ای و سازمانهای متولی، مورد قبول سازمان جهانی بهداشت است به طوری که در این رویکرد مداخلات جامعه محور و مبتنی بر حل مشکلات جامعه طراحی و با مشارکت مردم (بعنوان ذینفعان اصلی) به مرحله اجرا گذاشته می شود.

این طرح از سال ۷۶ در پنج دانشگاه علوم پزشکی کشور به صورت پایلوت در یک شهرستان منتخب به اجرا درآمد که دانشگاههای مورد نظر تهران (اسلامشهر)، گیلان (لاهیجان)، خراسان (کاشمر)، بوشهر (بوشهر)، لراک (سازند) بودند. این برنامه پس از ۳ سال اجرای طرح در سال (کارشناسان WHO مورد بررسی و امتیاز بندی قرار گرفت. مجدداً در سال ۸۲ با بازدید که نمایندگان WHO توسط کارشناسان دانشگاه کارولسینکای سوئد) از فیلههای اجرایی داشتند و طی راهنمایی ها و ارشادات لازم که به مجریان برنامه داده شد مجدداً در سال ۸۳ از روند اجرایی طرح بازدید کردند و نتیجه بازدید این بود که شهرستان کاشمر از زیر مجموعه دانشگاه علوم WHO که نمایندگان پزشکی مشهد بعنوان اولین کاندیدای بین المللی جامعه ایمن از ایران پذیرفته شد. در حال حاضر در ایران ۱۲۰ شهرستان و پنج منطقه شهرداری تهران در شبکه ملی جامعه ایمن مشغول فعالیت هستند و پنج شهرستان کاشمر، ارسنجان و بردسکن، خلیل آباد، نی ریز و منطقه ۱۲ شهرداری تهران به شبکه بین المللی جامعه ایمن پیوسته اند.

تاریخچه شکل گیری جامعه ایمن در استان

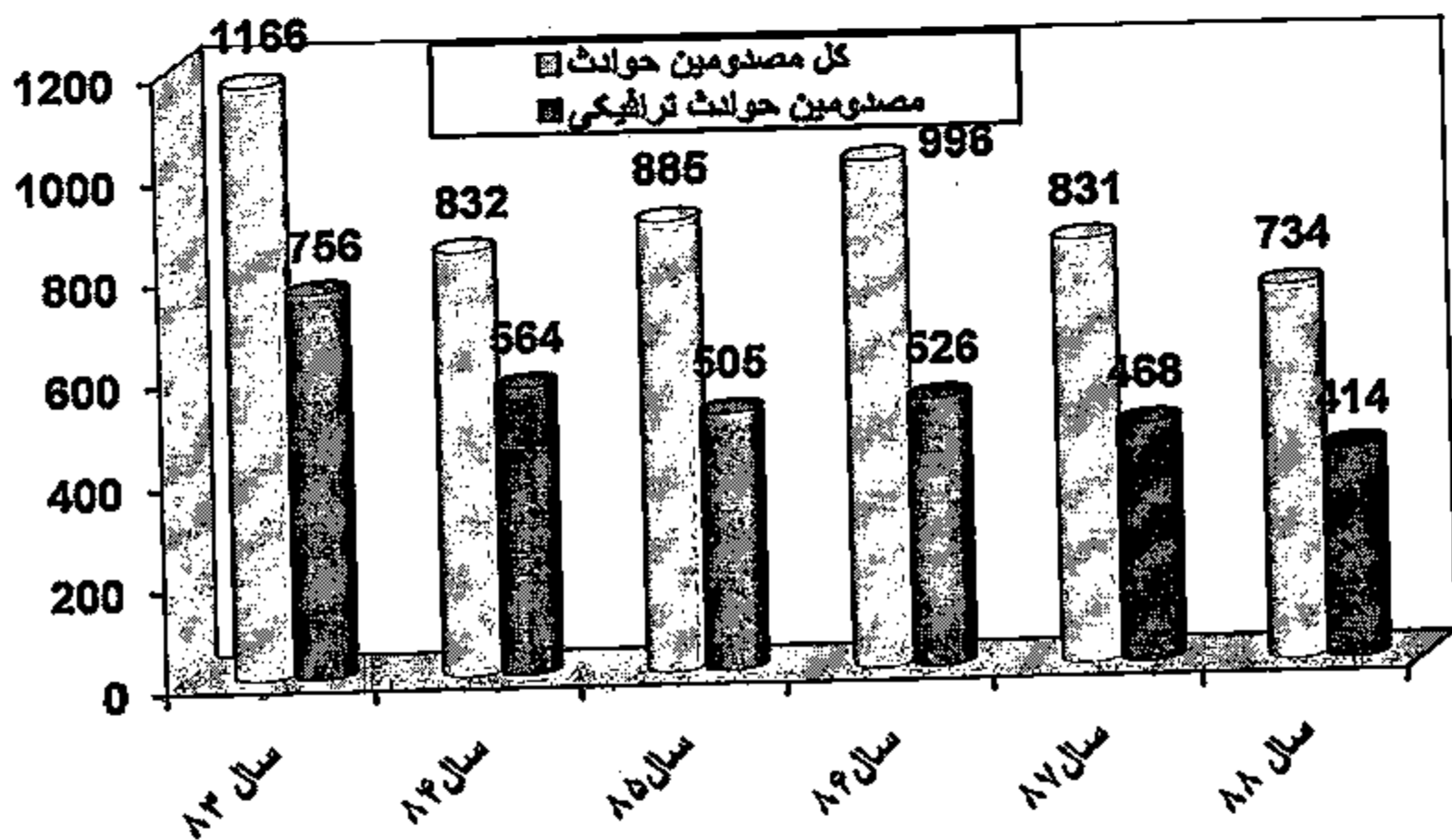
در طی سال ۸۳ حدود ۶۸۰۰۰ سال ۸۴ تعداد ۹۱۳۲۵، سال ۸۵ تعداد ۱۱۸۲۴۷، در سال ۸۶ تعداد ۱۱۸۳۸۰، در سال ۱۳۸۷، ۱۲۰۸۲۵ و در سال ۸۸، ۱۲۶۵۴۰ نفر مصدوم مراجعه کننده به بیمارستانها ثبت و گزارش شده است بخشی از افزایش مصدومین حوادث، ناشی از بهبود روند ثبت در بیمارستانها و پیگیری مراکز بهداشت شهرستانها و بخشی نیز ناشی از بروز حوادث می باشد. در استان اصفهان چهار شهرستان (لنجان، گلپایگان، خمینی شهر، فریدونشهر) مجری این برنامه هستند که دو شهرستان اول از سال ۱۳۸۳ و دو شهرستان خمینی شهر و فریدونشهر از سال ۱۳۸۷ شروع به فعالیت در این زمینه نموده اند. شهرستانهای لنجان و گلپایگان بعنوان کاندیدای پیوستن به شبکه جهانی جامعه ایمن در سال ۲۰۱۱ در تلاش هستند تا با دستیابی به شاخصهای تعریف شده در برنامه و تأیید آن توسط کارشناسان سازمان جهانی بهداشت در بازدید سال ۲۰۱۱ میلادی بعنوان الگو برای سایر شهرستانها قرار گیرند تا از توانمندی و تجربیات آنها برای توسعه برنامه جامعه ایمن استفاده گردد. در سال ۱۳۸۹ شهرستانهای اصفهان، تیران و کرون، اردستان، شاهین شهر و میمه، چادگان، فالورجان، فرین، تاین و شهرضا جلسات توجیهی این برنامه در فرمانداری شهرستانهای مذکور برگزار و در مراحل اولیه اجرای این برنامه می باشند.

کهرستانهای لنجان و گلپایگان از سال ۸۳ این برنامه را به اجرا گذاشته اند که نتایج آن به اجمال بدین شرح است :

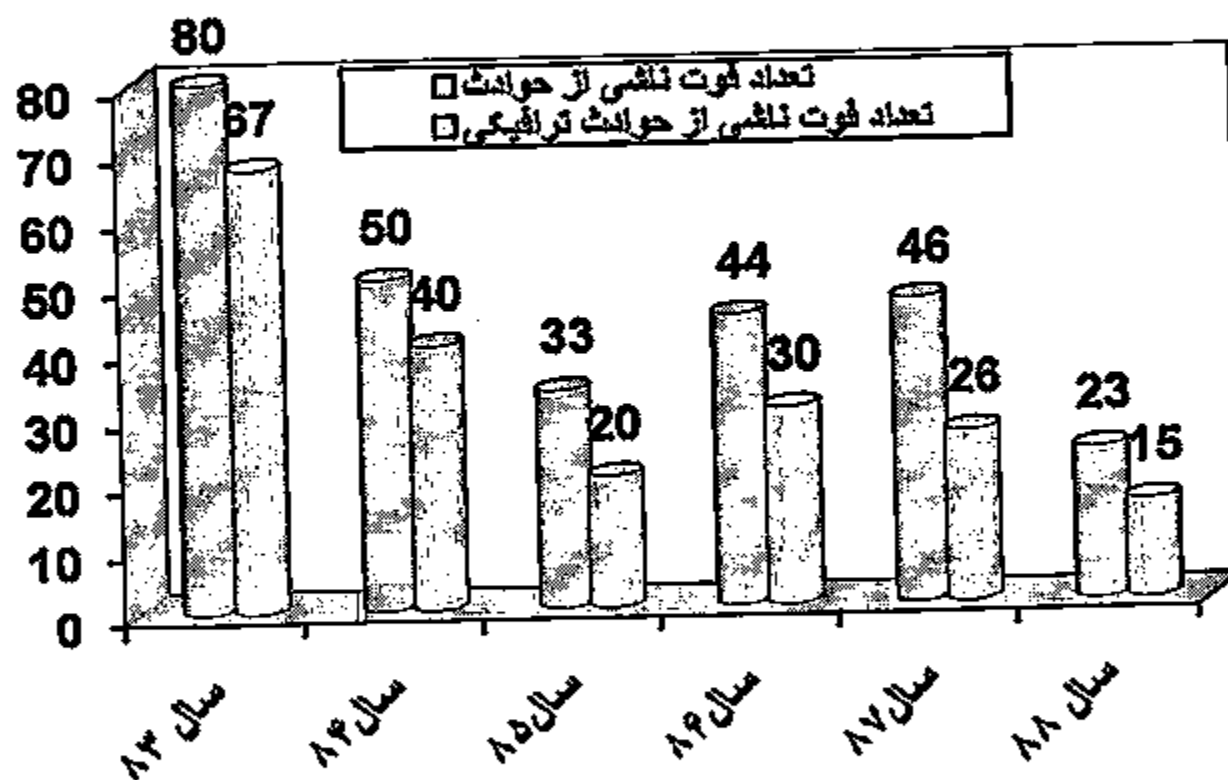
نتایج اجرای برنامه در دو شهرستان منتخب طی شش سال

شهرستان گلپایگان طی شش سال گذشته (از سال ۱۳۸۳ تا پایان ۱۳۸۸) تعداد کل مصدومین از ۱۱۶۶ نفر مصدوم به ۷۳۴ نفر ، تعدا مصدومین حوادث ترافیکی از ۷۵۶ نفر مصدوم به ۴۱۴ نفر ، تعداد فوت ناشی از حوادث از ۸۰ نفر به ۲۳ نفر و فوت ناشی از حوادث ترافیکی از ۶۷ نفر به ۱۵ نفر کاهش پیدا کرده است . کل مصدومین ۳۷٪ ، مصدومین حوادث ترافیکی ۴۵٪ ، فوت ناشی از حوادث ۲۱٪ و فوت ناشی از حوادث ترافیکی ۲۷٪ کاهش داشته است .

نمودار تعداد مصدومین شهرستان گلپایگان

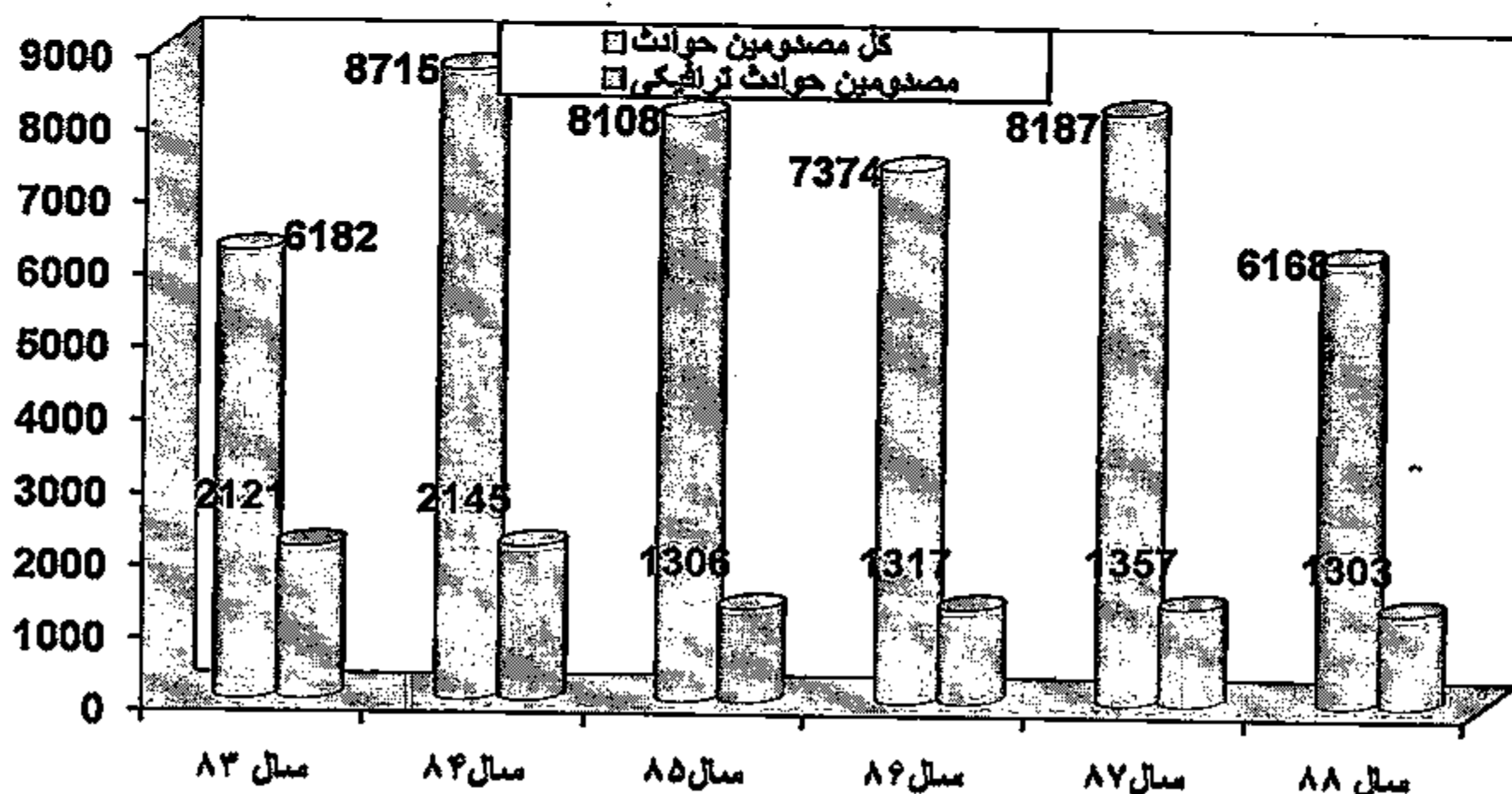

نمودار موارد فوت در شهرستان گلپایگان

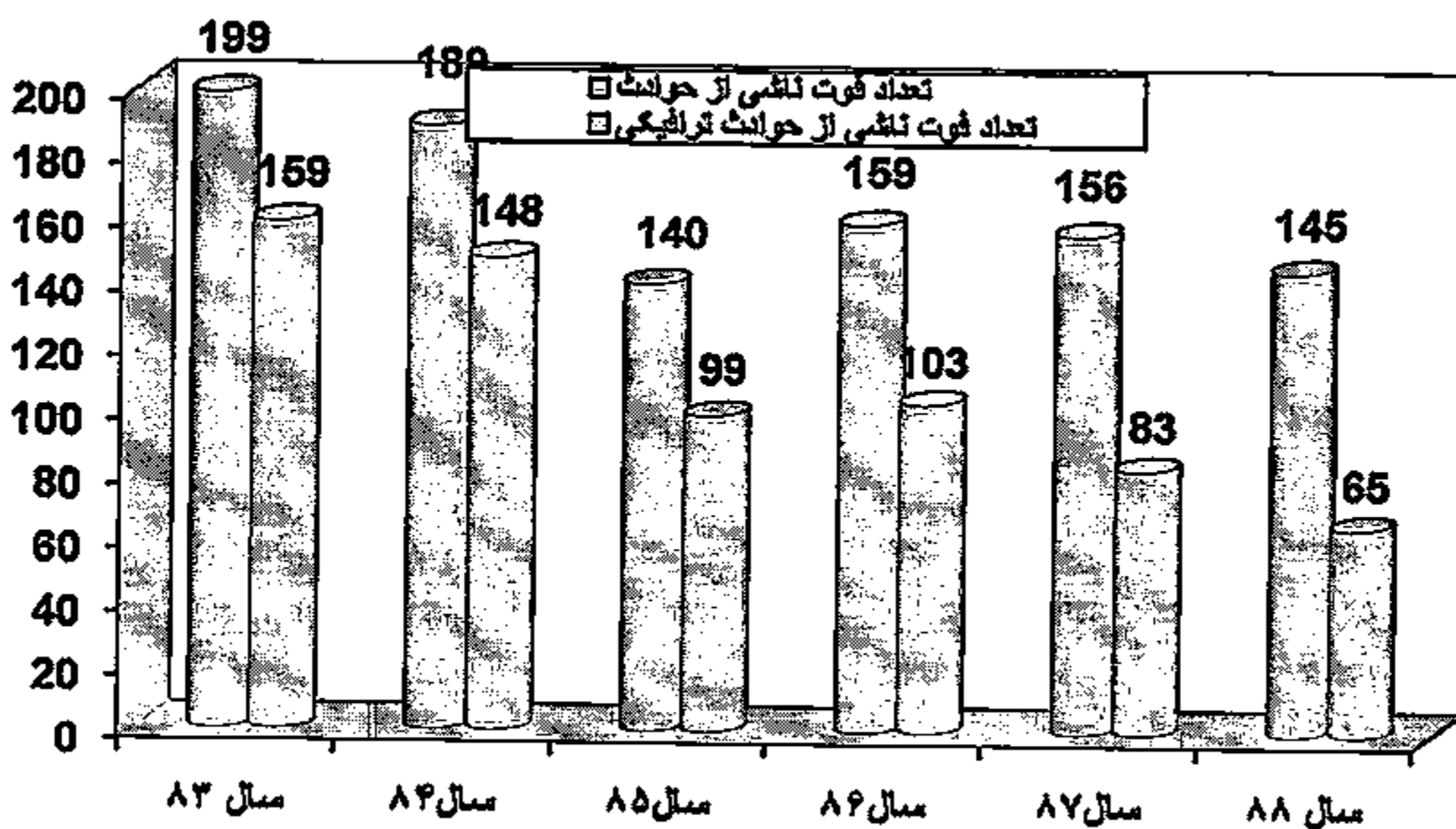

شهرستان لنجان طی شش سال گذشته (از سال ۱۳۸۳ تا پایان ۱۳۸۸) تعداد کل مصدومین از ۶۱۸۲ نفر مصدوم به ۶۱۶۸ نفر، تعداد مصدومین حوادث ترافیکی از ۲۱۲۱ نفر مصدوم به ۱۳۰۳ نفر، تعداد فوت ناشی از حوادث از ۱۹۹ نفر به ۱۴۵ نفر و فوت ناشی از حوادث ۲۲٪ و فوت ترافیکی از ۱۵۹ نفر به ۶۵ نفر کاهش پیدا کرده است کل مصدومین ۲٪، مصدومین حوادث ترافیکی ۲۸٪، فوت ناشی از حوادث ۲۲٪ و فوت ناشی از حوادث ترافیکی ۵۹٪ کاهش داشته است.

نمودار تعداد مصدومین شهرستان لنجان

نمودار تعداد فوت در شهرستان لنجان

شایان ذکر است با هماهنگیهای انجام شده نمایندگان سازمان جهانی بهداشت به همراه کارشناسان اداره پیشگیری از حوادث وزارت متبوع در نیمه دوم سال جاری (به احتمال زیاد در اواخر مهر ماه) به منظور ارزیابی برنامه و میزان دستیابی به شاخصهای جامعه ایمن از شهرستانهای لنجان و گلیایگان بازدید خواهند کرد.

شهرستان خمینی شهر

این شهرستان از سال ۱۳۸۷ اجرای برنامه جامعه ایمن را شروع و پس از بررسی وضع موجود و تشکیل زیر کمیته های (کمیته فرهنگی کاهش حوادث، کمیته حوادث ناشی از کار، کمیته حوادث ترافیکی) اقدامات زیر صورت گرفته است:

گزارش فعالیت های انجام شده برنامه جامعه ایمن از ابتدا تا کنون

- تهیه فلوجارت کمیته عالی جامعه ایمن و همچنین زیر کمیته های تخصصی آن (کمیته فرهنگی کاهش حوادث - کمیته کاهش حوادث ناشی از کار - کمیته کاهش حوادث ترافیکی) و ارسال به ادارات عضو
 - پیگیری مداوم جهت تشکیل زیر کمیته های تخصصی جامعه ایمن و شرکت در جلسات آن
 - تشکیل منظم کمیته های عالی جامعه ایمن و
 - تهیه و تنظیم فرم پیگیری مصوبات و ارسال به ادارات جهت گزارش عملکرد در رابطه با مصوبات
 - تهیه و تنظیم شرح وظایف اعضاء جامعه ایمن به تفکیک روسای ادارات و نمایندگان تام الاختیار و ارسال به ادارات عضو
 - تهیه و تدوین برنامه راهبردی و عملیاتی برنامه جامعه ایمن و ارسال آن به ادارات عضو این برنامه
 - تهیه و ارسال فرم گزارش سوانح و حوادث به ادارات عضو جامعه ایمن
 - تهیه و تنظیم برنامه صفحه گسترده جهت ورود داده های آمار حوادث اورژانس پیش بیمارستانی و آنالیز آنها
 - تجزیه و تحلیل آمار حوادث و سوانح و بررسی اولویت بندی جهت انجام مداخلات
 - تهیه آرم جامعه ایمن و تأیید آن توسط فرماندار محترم شهرستان
 - تهیه کتابچه ایمنی در منزل و انجام مراحل پیش رسانه و تأیید آن در کمیته علمی شهرستان
 - تهیه منشور ایمنی جامعه ایمن شهرستان خمینی شهر
 - تهیه پمفلتهای آموزشی با عناوین:
- الف: ایمنی در منزل در ۷ سری (۱- اقدامات اولیه در سوختگی ۲- سوختگی و آتش سوزیها ۳- ایمنی در حمام ۴- ایمنی در شیرخواران ۵- مضرات تلفن همراه ۶- کودکان و اینترنت، خطرات و هشدارها ۷- ایمنی از دزدی)
- ب: ایمنی دانش آموزان در ۳ سری (۱- ایمنی دانش آموزان در محیط مدرسه ۲- ایمنی در سرویس مدرسه ۳- ایمنی در مسیر خانه و مدرسه)
- ج: ایمنی در سفر ۲ سری (۱- سفر هواپیما ۲- سفر با خودروی شخصی)
- د: ایمنی عمومی (ایمنی در پارکهای بازی و فضاهای سبز)
- ه: ایمنی موتورسیکلت سواران
- و: ایمنی در راهپا ۲ سری (۱- سالمندان و رانندگی ۲- آنچه رانندگان باید بدانند)
- ی: ایمنی در محیط کار در ۵ سری (۱- ابزار آلات ۲- جوشکاری ۳- سرو صدا ۴- جرثقیل ۵- سنگ بری)
- ه انجام مراحل پیش آزمون و تهیه شناسنامه جهت تمام رسانه های آموزشی فوق و تأیید آن در کمیته علمی شهرستان
- تهیه و تنظیم طرح مداخله ای جهت کاهش حوادث و سوانح در موتورسیکلت سواران با رویکرد برنامه جامعه ایمن و مطرح نمودن آن در کمیته ترافیک شهرستان و مصوب نمودن آن در کمیته عالی جامعه ایمن جهت اجرا
- درخواست اعلام مناطق حادثه خیز در شهرستان و بررسی آمار و فراوانی آنها و ارسال آن به فرمانداری جهت انجام اصلاحات لازم
- تشکیل جلسه آموزشی جامعه ایمن با رویکرد کاهش حوادث و سوانح جهت رابطین بهداشتی و تهیه پاورپوینت های آموزشی
- فعال سازی سایت جامعه ایمن شهرستان خمینی شهر و درج مطالب

- اختصاص ستون مربوط به جامعه ایمن در نشریه داخلی شبکه بهداشت و درمان (تسنیم حیات) و درج مطالب مربوطه
- ارسال کتب مربوط به جامعه ایمن به ادارات عضو این برنامه در شهرستان
- ارسال شعارهای ایمنی به ادارات گاز - برق جهت درج در پائین قبوض مشترکین
- ارسال تراکت های آموزشی در رابطه با ایمنی به ادارات مختلف شهرستان جهت نصب در مورد آموزشی
- ارسال لوح فشرده حاوی رسانه های آموزشی تهیه شده در رابطه با جامعه ایمن به جشنواره رسانه های تصویری و دیجیتالی وزارت بهداشت و درمان
- بازدید از برنامه جامعه ایمن شهرستان گلپایگان
- همکاری و توجیه کارشناسان برنامه جامعه ایمن شهرستان فلاورجان
- تشکیل دفتر پیگیری فعالیت های اعضای جامعه ایمن

شهرستان فریدونشهر

خلاصه اقدامات انجام گرفته در خصوص جامعه ایمن شهرستان فریدونشهر در سال ۱۳۸۹

۱. تشکیل جلسه جامعه ایمن شهرستان در تاریخ ۸/۲/۸۹ که شرح آن طی نامه شماره ۱۷۸۱ مورخ ۱۸/۲/۸۹ به مرکز بهداشت استان اعلام گردید.
۲. تشکیل دومین جلسه جامعه ایمن شهرستان در تاریخ ۱۰/۲/۸۹ که طی آن ارتقای ایمنی وسایل بازی کودکان در مراکز تفریحی و پارکهای سطح شهر مورد توجه و تاکید قرار گرفت.
۳. تهیه جزوه آموزشی و تعیین شرح وظایف بهورز، کاردان، کارشناس و پزشک و ابلاغ آن به کلیه مراکز بهداشتی و خانه های بهداشت شهرستان
۴. تهیه فرم ثبت حوادث و سوانح در مراکز بهداشتی شهری و روستایی و خانه های بهداشت شهرستان جهت جمع آوری امارات فصلی حوادث
۵. تهیه و تدوین طرح پیشنهادی جامعه ایمن شهرستان (با توجه به درخواست فرمانداری شهرستان بی نوشت نامه شماره ۱۴۶۳۳۱ مورخ ۶/۹/۸۹ مقام محترم استانداری)
۶. تهیه فصلنامه جامعه ایمن شهرستان و ارسال نمونه آن به اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان جهت اخذ مجوز انتشار
۷. تهیه و تدوین کلیات برنامه جامعه ایمن شهرستان جهت بیمارستان حضرت رسول اکرم (ص) با تاکید بر صحت و دقت در ثبت حوادث اورژانس بیمارستان مذکور
۸. برگزاری گردهمایی رابطین ادارات و سازمانهای دولتی شهرستان با موضوع پیشگیری از حوادث و سوانح و توزیع کتابچه روشهای پیشگیری از حوادث ۱۶/۱۱/۸۹

ضمیمه

نمونه برنامه عملیاتی یکی از شهرستانهای مجری برنامه
نمونه شرح وظائف ادارات در ارتباط با برنامه جامعه ایمن
نمونه تفاهم نامه ادارات شهرستان در برنامه جامعه ایمن
(شهرستان خمینی شهر)

برنامه عملیاتی جامعه ایمن در شهرستان خمینی شهر

مقدمه

هر سال هزاران نفر در جاده ها و راه های ما آسیب دیده و کشته می شوند ، مردان ، زنان یا کودکانی که برای رسیدن به مدرسه یا محل کار خود پیاده روی می کنند ، از دوچرخه یا موتورسیکلت استفاده می کنند ، در خیابان ها بازی می کنند یا به مسافرت های طولانی می روند و هرگز به خانه بازنگشتند در نهایت جامعه و خانواده ای متلاشی شده از خود به جای می گذارند ، هزاران نفر از مردم سالیانه بعد از تصادف های شدید هفته های طولانی را در بیمارستان گذرانده و تعداد زیادی هرگز قادر به ادامه زندگی یا بازی مانند گذشته نخواهد بود تلاش های اخیر نشان دادند که اهمیت ایمنی راه ها در مقایسه با روند روبه رشد عواقب انسانی این موضوع بسیار ناچیز است .

در مجموعه بررسی های انجام شده در ایران نشان داده شده است که به ازای یک مورد مرگ ناشی از حوادث ، ۱۳ مورد بستری ، ۱۰۰ مورد صدمه منجر به دریافت خدمات سرپایی و ۱۰۰ مورد آسیب منجر به درمان خانگی ، استراحت در منزل و ناتوانی گذرا وجود دارد . اگر میزان مرگ و میر نزدیک به ۴۵ هزار نفر در سال بعثت حوادث عمدی و غیر عمدی را در نظر بگیریم مشخص می شود که جهت موارد بستری شده و درمان های سرپایی و روزهای بستری شده با ناتوانی چه خسارات جبران ناپذیری بر پیکره جامعه وارد می شود.

پدیده کوه یخ در پی آمدهای ناشی از حوادث یک فرآیند واقعی است ، قله کوه یخ که معمولاً مورد توجه قرار می گیرد و به ظاهر کوچک است ، موارد مرگ ناشی از حوادث است ولی بنفۀ عظیم این کوه از بستری شدگان ، آسیب دیدگان نیازمند خدمات سرپایی و درمانهای خانگی توأم با ناتوانیهای گذرا یا ماندگار تشکیل شده است و عواقب روانی و اجتماعی حوادث نیز بر بزرگی این بنفۀ می افزاید در ارزیابی بار اقتصادی اجتماعی ناشی از حوادث همواره باید این بنفۀ عظیم مورد توجه قرار گیرد . حوادث در گذشته به عنوان یک واقعه تصادفی و غیر قابل اجتناب شناخته شده بود ، در چند دهه گذشته این نگرش قدیمی دگرگون شده و درک بهتری از حوادث ایجاد شده است ، امروزه هر دو نوع حادثه غیر عمدی و عمدی بعنوان وقایع قابل پیشگیری شناخته می شوند . پذیرش حوادث بعنوان یک مشکل قابل پیشگیری منجر به توسعه استراتژی های پیشگیری و در نتیجه کاهش در تعداد مرگ ناشی از حوادث در بعضی کشورها شده است .

بطور خلاصه

- حوادث مسئول ۹٪ مرگ و میر و ۱۲٪ از بیماریها در دنیا بوده است .
- بیش از ۹۰٪ مرگ ناشی از حوادث در دنیا ، در کشورهای بار درآمد کم یا متوسط رخ داده است .
- مرگ ناشی از حوادث در مردان دو برابر زنان است .
- بیش از ۵۰٪ موارد مرگ ناشی از حوادث را افراد ۱۵-۴۴ سال تشکیل می دهد .
- بیشترین درصد موارد مرگ ناشی از حوادث ترافیکی در ایران اتفاق می افتد .

هدف کلی:

تبدیل شهرستان خمینی شهر بعنوان ایمن ترین شهر برای زندگی - تعلیم و تعلم ، کار و فعالیت بدنی

اهداف اختصاصی:

- ۱- جمع آوری اطلاعات مربوط به حوادث به میزان ۸۰٪ از طریق کلیه ادارات درگیر تا پایان سال ۹۰

- ۲- ثبت مرگ و میر ناشی از حوادث به میزان ۱۰۰٪ از طریق همکاری ادارات مربوط تا پایان سال ۹۰
- ۳- کاهش مرگ و میر ناشی از حوادث به میزان ۵٪ تا پایان سال ۹۰
- ۴- افزایش سطح آگاهی مردم در زمینه پیشگیری از حوادث به میزان ۱۰٪ تا پایان سال ۹۰ از طریق پرسشگری قبل و بعد از مداخله
- ۵- افزایش ایمنی راه ها به میزان ۵٪ از وضعیت موجود تا پایان سال ۹۰

استراتژی ها (راهکارها)

- ۱- در دسترس بودن فرم جمع آوری اطلاعات استاندارد شده
- ۲- معین نمودن افرادی جهت تهیه و ارسال گزارشات بصورت ماهیانه
- ۳- ثبت دقیق وقایع حیاتی
- ۴- اجرای قوانین و مقررات راهنمایی و رانندگی
- ۵- استفاده از کلاه ایمنی در موتورسواران
- ۶- کمک به خدمات سریع اورژانس
- ۷- آموزش و اطلاع رسانی عمومی
- ۸- جلب حمایت سیاستگذاران و منابع مالی
- ۹- جلب حمایت بیمه ها جهت کمک به برنامه های آموزش
- ۱۰- جلب مشارکت جامعه
- ۱۱- تقویت هماهنگی بین بخشی (پلیس - بهداشت و درمان - ثبت احوال - شهرخبرها - و ...)
- ۱۲- تهیه بانک اطلاعاتی مستقیم

مسئول اجرا	فعالیت ها
کمیته جامعه ایمن	۱- تهیه فرم جمع آوری اطلاعات
کمیته جامعه ایمن	۲- ارسال فرم جهت ادارات درگیر در ثبت اطلاعات
کمیته جامعه ایمن	۳- جمع آوری فرم ها در پایان هر ماه
کمیته جامعه ایمن	۴- ورود اطلاعات در نرم افزار ویژه ثبت حوادث
کمیته جامعه ایمن	۵- تجزیه و تحلیل حوادث
کمیته جامعه ایمن	۶- حضور پلیس راهنمای رانندگی در کلیه گلوگاه ها
کمیته جامعه ایمن	۷- بررسی کلیه تصادفات در زمینه علل بروز حادثه
کمیته جامعه ایمن	۸- تشکیل کمیته ها بررسی حوادث منجر به فوت یا حوادث و جراحات عدیده بصورت ماهیانه
راهنمایی و رانندگی	۹- برخورد با موتورسواران بدون استفاده از کلاه ایمنی
راهنمایی و رانندگی	۱۰- برخورد پارانندگان و سرنشینان بدون استفاده از کمربند ایمنی
کمیته جامعه ایمن	۱۱- هماهنگی با اورژانس جهت حضور فوری
کمیته جامعه ایمن	۱۲- اجرای برنامه های مداخله ای جهت کاهش حوادث
کمیته جامعه ایمن	۱۳- آموزش به کلیه افراد جامعه اعم از پرسنل ادارات ، دانش آموزان ، آموزگاران ، مهد های کودک و رانندگان و صنوف و ...)
راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی	۱۴- تهیه پمفلت و تراکت و توزیع در بین جامعه

راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی	۱۵- تهیه پارچه نوشته بصورت هماهنگ و نصب در سطح شهر
راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی	۱۶- کمک بیمه ها جهت تهیه پمفلت و جزوه
کمیته جامعه ایمن	۱۷- سخنرانی در نماز جمعه ،مساجد و ... جهت جلب مشارکت مردم و روحانیون
کمیته جامعه ایمن، آموزش و پرورش	۱۸- برگزاری همایش و سخنرانی به مناسبت های مختلف
	۱۹- برگزاری نمایشگاه در زمینه جامعه ایمن
کمیته جامعه ایمن	۲۰- تهیه فیلم و اسلاید در زمینه جامعه ایمن
کمیته جامعه ایمن	۲۱- تبلیغات و دیوار نوشته در اماکن عمومی (ورزشگاه ها ، باشگاهها ، مدارس و ادارات)
بیمه ها	۲۲- بهبود وضعیت جاده ها و انجام برنامه های مناخه ای
	۲۳- تعیین خطوط عابر پیاده
فرماندار	۲۴- تعیین مسیرهای عبور دانش آموزان
کمیته جامعه ایمن	۲۵- ایجاد روگذر و زیر گذر در مکان های مناسب
کمیته جامعه ایمن	۲۶- آموزش در استفاده از صندلی مخصوص بچه ها در اتومبیل
کمیته جامعه ایمن	۲۷- آموزش در زمینه عدم استفاده از مواد محترقه
	۲۸- آموزش در زمینه عدم شنا در کتال های آب
کلیه ادارات	۲۹- رعایت ایمن لازم در هنگام حفاری
	۳۰- استفاده صحیح از وسایل گازسوز
راه و ترابری شهرستان	
راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی	
راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی	
شهرداریها، راه و ترابری	
راهنمایی و رانندگی	
شهرداریها	
شهرداریها	

تفاهم نامه

به منظور استفاده بهینه از توان اجرایی سازمان ها و ادارات در خدمت رسانی به شهروندان و پرهیز از کارهای موازی و حفظ سرمایه های ملی و با عنایت به نقش بنیادی سلامت نیروی انسانی در توسعه پایدار کشور و تاثیر پذیری سلامت اعضای جامعه از عوامل مختلف نظیر فرهنگ ، آموزش ، حوادث و سوانح و ... و همچنین مسئولیت مشترک نهادهای گوناگون در ارتقای سطح بهداشت و سلامت جامعه این تفاهم نامه میان اعضا کمیته جامعه ایمن که عبارتند از : فرمانداری ، نیروی انتظامی ، آموزش و پرورش اداره کار و امور اجتماعی ، اداره گاز ، اداره ثبت احوال ، سازمان آتش نشانی و شهرداری های خمینی شهر ، درچه و کوشک و شبکه بهداشت و درمان دادگستری ، بیمه تامین اجتماعی ، پزشکی قانونی بشرح زیر منعقد می گردد:

ماده ۱: موضوعات تفاهم نامه

- ۱- اعتقاد راسخ به این اصل که کلیه حوادث قابل پیشگیری می باشد
- ۲- تلاش جهت تجزیه و تحلیل حوادث و پیگیری در زمینه برطرف نمودن علت زمینه ای حادثه
- ۳- شرکت در جلسات با بالاترین توان کارشناسی و حضور فعال در تصمیم گیری ها و ارائه پیشنهادات
- ۴- رعایت کلیه نکات مربوط به ایمنی شهروندان در انجام کلیه طرح ها و پروژه ها
- ۵- همکاری و برنامه ریزی به منظور فرهنگ سازی و ترویج شیوه های زندگی سالم و ارتقای ایمنی جامعه
- ۶- مشارکت کلیه اعضا جهت آموزش در زمینه افزایش سطح آگاهی شهروندان در زمینه حوادث و سوانح
- ۷- اجرای مصوبات مربوط به کمیته جامعه ایمن با بالاترین توان اجرایی
- ۸- مبادله اطلاعات بین ادارات

ماده ۲:

در شهرستان کمیته ای بصورت ۴۵ روزه با عضویت ادارات فوق تشکیل شده و بنا به ضرورت و با نظر اعضا در جلسات از مسئولین سایر ادارات نیز دعوت بعمل آید ، محل برگزاری کمیته عالی، فرمانداری شهرستان و به ریاست فرماندار محترم می باشد

ماده ۳:

این تفاهم نامه در ۳ ماده تنظیم گشته و از تاریخ ۸۷/۷/۱۵ بمدت ۵ سال قابل اجرا بوده و تمدید آن با توافق طرفین بلامانع است .

فرمانداری	آموزش و پرورش	نیروی انتظامی	شبکه بهداشت و درمان	دادگستری
اداره کار و امور اجتماعی	اداره ثبت احوال	اداره گاز	بیمه تامین اجتماعی	پزشکی قانونی
سازمان آتش نشانی شهرداری خمینی شهر	شهرداری درچه	شهرداری کوشک		

شرح وظایف تعیین شده جهت اجرای برنامه جامعه ایمن شهرستان

❖ رئیس اداره جهاد کشاورزی

با توجه به نقش مدیریت این سازمان در برنامه ریزی ، نظارت و هماهنگی و کنترل و تعیین بودجه مشخص جهت اجرای برنامه ها و طرحهای مختلف می توان به مشروحاتی از وظایف آن اداره در قبال اجرای برنامه جامعه ایمن اشاره نمود :

۱- تلاش در جهت ایجاد باور ایمنی ، دانش بکارگیری صحیح وسایل ایمنی و دسترسی آسان به ملزومات ایمنی و نهادینه کردن احترام به قوانین و گسترش فرهنگ ایمنی در جامعه تحت پوشش

۲- حمایت از تلاشها و اقدامات جهت بستر سازی و ایجاد حرکت در جامعه تحت پوشش بمنظور دستیابی به اهداف جامعه ایمن

۳- تلاش در جهت افزایش آگاهی و آموزش مدیران - کشاورزان و دامداران و ... در زمینه پیشگیری از حوادث و در نظر گرفتن برنامه های پیشگیری از حوادث در ارزشیابی مدیران

۴- انجام برنامه ریزی سالیانه جهت اجرای برنامه های مدون آموزش ایمنی برای جامعه تحت پوشش

۵- اعمال کلیه ضوابط اسنادتدارد در هنگام احداث و بهره برداری از اماکن کشاورزی و دامداری و کنترل استفاده از سموم و آفت کش ها

۶- انجام بازدید های مداوم از دامداری ها توسط کارشناسان و تعیین نقاط حادثه خیز و تلاش در جهت رفع نواقص

۷- ارائه نمودن طرحها و پیشنهادات و انتقادات در جهت دستیابی به اهداف جامعه ایمن

شایسته است در جهت دستیابی به اهداف عالی جامعه ایمن شهرستان اقدامات فوق با تلاش مضاعف انجام گیرد و در صورت صلاحدید می توان موارد فوق را به نماینده تام الاختیار آن اداره

تفویض نموده ، بدیهی است ارائه نتایج اقدامات انجام شده و پیگیری آنها به عهده نماینده تام
الاختیار می باشد.

نماینده تام الاختیار :

- ۱- مقید بودن به حضور فعال و ملزم در جلسات کمیته عالی جامعه ایمن
- ۲- تهیه آمار و اطلاعات حوادث بوجود آمده از جمعیت تحت پوشش و ارسال ماهیانه آن به دبیرخانه جامعه ایمن (گزارش آن حتی در صورت عدم وقوع حوادث)
- ۳- پیگیری و اجرای مصوبات کمیته عالی جامعه ایمن
- ۴- پیگیری و انجام امور محوله در صورت صلاحدید رئیس کمیته (فرماندار شهرستان) در راستای اجرای این طرح